

Data publikacji: 29.12.2020

Autor: Anna Radziwiłko

Dialog motywujący w szkole

Dialog motywujący można stosować w pracy z uczniem, rodzicem, w zespole nauczycieli jako uniwersalny sposób bycia z ludźmi. Korzystanie z niego, poza podstawowym przyjęciem filozofii (ducha dialogu), wymaga doskonalenia umiejętności stosowania metod oraz wdrażania zasad stanowiących napęd i determinujących efektywność podejścia. Praktyka i badania wskazują szereg wskazań do pracy, począwszy od absencji szkolnej i niepowodzeń edukacyjnych przez przemoc i autoagresję po kryzysy psychiczne i uzależnienia.

Dialog to jedno z narzędzi używanych przez ludzi w procesie wychowania. Może dotyczyć spraw banalnych – pogody, sposobu ubierania się, ostatnio obejrzanego filmu – lub transcendentnych – wiary w istnienie Boga, sensu życia. Może służyć nawiązaniu kontaktu, może być sposobem na budowanie więzi, może prowadzić do zmiany, zaszczepiać wartości, wspierać w trudnościach i leczyć głębokie rany np. po stracie. Każde słowo staje się cegiełką, która właściwie użyta buduje porozumienie i toruje drogę najlepszym decyzjom. Skoro mamy takie proste narzędzie do dyspozycji, dlaczego rzeczywistość szkolna pełna jest konfliktów, niechęci i murów zbudowanych ze słów?

Może warto przyjrzeć się założeniom Dialogu Motywującego (DM), by zrozumieć konstrukcję takiego sposobu komunikowania się, który służy współpracy, umacnia uczestników rozmowy i wydobywa gotowość do podejmowania samodzielnych decyzji. Przecież tego właśnie chcemy uczyć nasze dzieci. Takie treści zawarte są w misjach szkół, programach wychowawczo-profilaktycznych, podstawach programowych nauczanych przedmiotów.

Na pierwszym miejscu, w perspektywie ducha dialogu, jest partnerstwo, które pozwala wyzbyć się odruchu naprawiania, oddać przekonanie o byciu ekspertem, o własnej wszechwiedzy i jednocześnie wszechmocy w odniesieniu do życia innych ludzi. Miller i Rollnick w swojej książce „Dialog motywujący” posługują się metaforą tańca, gdzie poruszamy się w harmonii z drugą osobą, a nie przeciwko niej, jak w

zapasach. Dialog nie jest sposobem na przeforsowanie swojej woli, podstępny sposób przekonania innych, by robili to, co uważamy za słuszne. Stawiając na pierwszym miejscu własne potrzeby, nasilamy opór i utrudniamy sobie dostęp do zasobów, jakich mogą użyć nasi uczniowie na drodze rozwoju.

Z duchem DM związana jest postawa głębokiej akceptacji, wyrażająca się w docenianiu potencjału każdego człowieka i zaufanie, którym go obdarzamy od początku, bez postawy osądzania. Postawa, o której mowa, to również aktywne słuchanie prowadzące do zrozumienia układu odniesienia drugiego człowieka z zachowaniem prawa do jego odrębności i decydowania o sobie. Jeśli wydaje się nam to nadmiernym wyrzeczeniem, warto uświadomić sobie, że władza nad drugim człowiekiem jest czymś, czego w gruncie rzeczy nigdy nie mieliśmy. Nawet jeśli udało się nam wyrzucić na kimś presję, to tylko dlatego, że ta osoba jej się poddała. W konsekwencji stosujący presję ryzykują wykluczenie z kontaktu. Akceptacja oznacza w końcu taki sposób patrzenia na osobę, który jako figurę wyodrębnia to, co jest mocne, warte uznania, na czym opiera się jej rozwój. Tak zapewniamy warunki niezbędne do wzrostu (jak światło i woda dla rośliny).

Kolejnym elementem ducha DM jest troska, która na pierwszym miejscu stawia potrzeby drugiej osoby oraz aktywne wspieranie jej dobra. To wymaga jasnego rozgraniczenia między własnym interesem i pozyskaniem niezastężonego zaufania oraz uległości, a działaniem uwzględniającym dobro drugiego. Bez troski jesteśmy jak przedstawiciel handlowy, który uruchamia potrzeby i cele innych po to, by zaspokoić własne pragnienie zysku.

Ostatnim elementem jest wydobywanie, zakładające, że istnieją w nas głębokie pokłady mądrości i doświadczenia, z których możemy czerpać. Jest ono przeciwstawiane klinicznemu podejściu w edukacji, koncentrującemu się na deficytach ucznia czy rodziny. Posługując się metaforą, nauczyciel staje się akuszerem nie chirurgiem, a uczeń po zakończeniu procesu edukacji może powiedzieć: "Zrobiłem to", a nie "Implantowali mi to". Jeśli to podejście przekonuje nas i uruchamia ciekawość, zapraszam do zgłębienia go w ramach proponowanych w naszej ofercie form szkoleniowych, adresowanych zarówno indywidualnie jak i zespołów nauczycieli.

[274. Dialog motywujący w pracy szkoły](#) - szkolenie dla rad pedagogicznych

[487. Dialog motywujący w pracy nauczyciela](#) - szkolenie indywidualne dla nauczycieli

Literatura:

1. Jadwiga Jaraczewska, Izabela Krasiejko; Dialog motywujący w teorii i praktyce, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit s.c. Toruń 2012.
2. William R. Miller, Stephen Rollnick; Dialog motywujący Jak pomóc ludziom w zmianie, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014
3. red. Hal Arkowitz, William R. Miller, Stephen Rollnick; Dialog motywujący w terapii problemów psychologicznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017
4. Rosengren David B; Rozwijanie umiejętności w dialogu motywującym Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010
5. Henny A. Westra; Dialog motywujący w terapii zaburzeń lękowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016

[Powrót do poprzedniej strony](#)

[Następny Strona](#)